

E-learningové vzdělávanie univerzitných pedagógov

TATIANA BELÁKOVÁ

Katedra UNESCO IRIE PF UKF, Tr. A. Hlinku 1, 949 74 Nitra, SR, tbelakova@ukf.sk

Kľúčové slová: e-learning, vzdelávanie, moduly vzdelávania, virtuálne prostredie

Abstrakt. Príspevok poukazuje na riešenie e-learningového vzdelávania, ktoré výrazne zmodernizuje prípravu a realizáciu vzdelávania vysokoškolských učiteľov. Príspevok je založený na odborne a všeobecne platných tézach, že e-learning je vzdelávací proces, charakterizovaný aplikáciou multimediálnych informačných technológií, ktoré zvýšia prístup ku vzdelávaniu. Je zameraný na potreby študujúcich a zaisťuje vyhovujúcu kvalitu študijných materiálov. Načrtnutý projekt e-learningového štúdia je presne dimenzovaný vzdelávacími modulmi, ktoré zaisťujú synchronizované tempo, presne stanovené termíny a „virtuálny“ priestor pre „stretávanie sa“ a výmenu poznatkov, s akcentom na spoločenskú aktivitu, s vysokou zodpovednosťou učiteľov – poradcov a celoživotné vzdelávanie sa.

BELÁKOVÁ T.: E-learning education university pedagogues

Key words: e-learning, education, educational moduls, virtual space

Abstract. The paper points on a solution of an e-learning education, which markedly modernizing preparation and realization of the education university pedagogues. E-learning is an educational process, based on expertly and generally actual thesis, characterized by application of multimedia information technologies, which increase an entrance toward the education. E-learning is oriented on needs of studying and guaranty suitable value of educational materials. Proposed project of the e-learning study is exactly proportioned by an educational modulus, which provide synchronize movement, exactly correctly specified terms and "virtual" space for "meeting" and exchanging knowledge, with accent on sociable movement, with a great liabilities of the teachers – advisers and on a lifelong education.

Úvod

E-learning ako fenomén 21. storočia ohromuje svojou rozsiahlosťou a postihuje všetky oblasti ľudskej činnosti. Znamená v širšom slova zmysle, proces popisujúci a riešiaci tvorbu, distribúciu, riadenie výučby i jej vyhodnocovanie na základe kurzov, ktoré výrazne zefektívňujú výučbu, ako po stránke obsahovej, tak aj formálnej i finančnej. Preto zvlášť na univerzitách vzrastá záujem pedagógov i študentov o tento spôsob výučby. Predkladaný projekt chce riešiť túto otázku v širokej spolupráci, v priereze univerzitou i jednotlivých fakúlt.

Čo je e-learning

E-learning v širšom slova zmysle znamená proces, ktorý popisuje a rieši tvorbu, distribúciu, riadenie výučby a spätnú väzbu na základe počítačových kurzov, ktorým stále častejšie hovoríme e-learningové kurzy.

Je to vzdelávací proces, charakterizovaný aplikáciou multimediálnych informačných technológií, ktoré zvýšia prístup ku vzdelávaniu. Je zameraný na potreby študujúcich a zaisťuje vyhovujúcu kvalitu študijných materiálov, zostavených profesionálnym tímom a korigovaný tímom expertov z rady univerzitných profesorov, zaoberajúcich sa informačnými technológiami. Jednotlivé moduly sú interaktívne a flexibilné voči požiadavkám študujúcich.

Projekt vzdelávania

Projekt zostavený z piatich modulových vzdelávacích e-learningových programov značne posilní digitálnu gramotnosť i celkový profil vzdelávania. Je veľmi potrebný pre adaptáciu pedagogických schopností, založených na nových technológiách výučby, s priamou pôsobnosťou na internetové prostredie. Hlavnou cieľovou skupinou sú vysokoškolskí učitelia, pracovníci Univerzity Konštantína Filozofa a ich prostredníctvom študenti univerzity

Vytvorenie modulového programu pre kurzy

Prvý modul bude obsahovať teoretické sprístupnenie danej problematiky, s možnosťou vyrovnávania teoretických vedomostí a praktických vedomostí respondentov:

- zoznámenie sa s teoretickými základmi informačných technológií so zameraním na význam e-learningu vo vzdelávaní;
- oboznámenie sa so základnými pracovnými nástrojmi pre realizáciu jednoduchých prezentácií;
- teoretické sprístupnenie odborných a estetických základov pre realizáciu prezentácie.

Druhý modul bude zameraný na praktikum základov e-learningu pod vedením skúsených lektorov a expertov pre praktické overenie získaných teoretických znalostí:

- praktická aplikácia teoretických základov realizácie e-learningových kurzov;
- riešenie praktických úloh účastníkmi kurzu v spolupráci s lektormi projektu.

Tretí modul bude obsahovať praktické úlohy s možnosťami uplatniť vedomosti v problematike pod vedením lektorov so zadaním samostatnej výstupnej úlohy podľa výberu respondentov:

- konzultácia a výber základných tém vlastnej prezentácie pod odborným vedením lektorov;
- spracovanie samostatnej úlohy na základe teoretických podkladov.

Štvrtý modul bude realizovaný ako samostatná práca pod odborným vedením:

- dokončenie spracovaných úloh a príprava ich prezentácii pod vedením odborných lektorov.

Piaty modul bude expozícia a obhájenie samostatnej úlohy a jej vyhodnotenie:

- prezentácia a obhájenie jednotlivých prezentácií
- záverečné hodnotenie
- slávnostné odovzdávanie osvedčení.

Je pripravovaný e-portál, ktorý poskytuje informácie o e-learningovom vzdelávaní, v rámci pohľadu kontroly kvality, evalvácie i štandardizácie jednotlivých kurzov pre potreby študujúcich i vzdelávateľov, odbornú i laickú verejnosť. Predkladaný projekt sa pri svojej konštrukcii zamerá na minimalizáciu niektorých nevýhod e-learningového štúdia. Mal by minimalizovať izolovanosť študujúcich, doplniť niektoré spoločenské atribúty tohto vzdelávania (kolegialitu, súťaživosť, vytváranie celoživotných pracovných vzťahov...). Projekt e-learningového štúdia je presne dimenzovaný piatimi modulmi, ktoré zaisťujú synchronizované tempo, presne stanovené termíny a „virtuálny“ priestor pre „stretávanie sa“ a výmenu poznatkov, s akcentom na spoločenskú aktivitu s vysokou zodpovednosťou učiteľov – „facilitátorov“. Plánované diskusie nebudú musieť prebiehať v reálnom čase, čím by sa mala zvýšiť kritická analýza i zmysluplné rozvinutie myšlienok, vznikajúcich spontánne.

Aké sú prínosy e-Learningu

- Zníženie nákladov na klasické vzdelávanie
- Časovo nezávislé a individuálne štúdium
- Zaisťovanie vysokej úrovne poskytovaných informácií a ich udržiavanie

Bariéry zavedenia e-Learningu

- náklady na potrebné počítačové vybavenie, riadiaci systém a cena za kurz príliš vysoké
- náklady na prevádzku sú neskôr minimálne.

Celkovo môžeme zhodnotiť, že konkrétne aktivity tohto projektu pomôžu vysokoškolským učiteľom Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre zvýšiť si svoje znalosti v oblasti edukačných i informačných technológií, pomocou nich zvýšiť kvalitu výučby a znížiť náklady na výučbu. Zároveň pomocou dobre konštruovaných projektových úloh je možné zvýšiť sociálnu väzbu učiacich sa a zlepšiť prístup v mimoriadnych podmienkach výučby.

E-Learning je možné zaviesť len tam, kde si pracovníci uvedomujú nevyhnutnosť neustáleho vzdelávania a majú dostatočnú motiváciu sa sebavzdelávať.

Záver

Hlavným cieľom projektu je podpora a zlepšenie odbornej prípravy pedagógov, odborných asistentov i doktorandov Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre. Inovácia a zvyšovanie efektivity ich činnosti, rozšírením ich kvalifikácie a tým zvýšenie ich ľudského potenciálu vo výučbe, vede a výskume. Tak by malo dôjsť k výraznému posunu vedomostí i schopností a ku kvalitnejšiemu vyrovnávaniu sa s potrebami informačnej spoločnosti.

Literatúra

BURGEROVÁ J. 2003: Nové technológie v edukácii, Prešov: Pokus, ISBN 80-968897-1-0

HORVÁTHOVÁ Z. 2004: Využitie informačných a komunikačných technológií v edukačných procesoch, Rigorózna práca PF UKF v Nitre.

ŠVEJDA G. 1999: Praktické aplikácie Technologie vzdělávání se zaměřením na výpočetní techniku, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích ISBN 80-86224-10-4

TURČÁNI M., BÍLEK M., SLABÝ A. 2003: Přírodovědné vzdělávání v informačnej spoločnosti, Nitra, ISBN 80-8050-638-8

ZELENÁ H. 2004: Nové trendy v edukácii so zameraním na IKT. In: Zborník referátov Retrospektíva a perspektívy v edukácii. PF UKF, Nitra, ISBN 80-8050-761-9